

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum

29 februari 2012

Kenmerk

B 2.1.11/002833/20/JT

Uw kenmerk

5720002/11/6

Onderwerp

Advies NVvR op het consultatie wetsvoorstel Wbp (camerabeelden en datalekken)

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 19 december 2011 met kenmerk 5720002/11/6 heeft u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) verzocht advies uit te brengen over het daarbij gevoegde wetsvoorstel.

Aard en strekking wetsvoorstel

Volgens de memorie van toelichting strekt dit wetsvoorstel tot het verruimen van de mogelijkheid om door particulieren vervaardigde camerabeelden van strafbare feiten te benutten voor de ondersteuning van de rechtshandhaving. Ook wordt in het wetsvoorstel een meldplicht geïntroduceerd voor verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens in geval van gebleken doorbrekingen van de getroffen maatregelen ter beveiliging van persoonsgegevens.

Commentaar op het wetsvoorstel en de memorie van toelichting

Met de voorgestelde meldplicht en de voorgenomen regeling kan de NVvR instemmen. Hoewel het belang van preventieve beveiliging van opslagsystemen van persoonsgegevens veel groter is, kan een goede regeling van de melding van gevallen waarin die beveiliging heeft gefaald, zowel helpen de gevolgen van dat falen te ondervangen als bijdragen aan de preventie van nieuwe inbreuken op die bescherming. Dat ligt anders bij het, van die meldplicht geheel los staande, voorstel tot verruiming van het mogelijk maken van het gebruik van camerabeelden die zijn vervaardigd door particulieren, waaronder particuliere beveiligingsbedrijven, door die particulieren of beveiligingsbedrijven zelf. Voorop zij gesteld, dat de NVvR in feite geen bezwaar heeft tegen het gebruik van door particulieren vervaardigde beelden bij de opsporingsactiviteiten van politie en justitie, en evenmin tegen publicatie van die beelden door deze diensten aan een algemeen publiek, indien en voor zover die diensten dat na afweging van alle betrokken belangen voor de opsporing van strafbare feiten noodzakelijk achten, ondanks de risico's voor de bescherming van de privacy van degenen die op de beelden voorkomen. De NVvR zet vraagtekens bij de in het vooruitzicht gestelde mogelijkheid dat particulieren min of meer op eigen initiatief persoonsgegevens van derde op internet mogen zetten in geval van vermeende strafbare feiten. Deze vraagtekens worden vooral veroorzaakt doordat het wetsvoorstel op dit punt

geen materiële inhoud heeft, maar de beoogde mogelijkheid geheel overlaat aan regeling op amvb-niveau. De NVvR is van mening dat, waar het hier gaat om een inbreuk op het grondrecht van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in elk geval het materiële deel van de regeling (de criteria) in de wet zelf moeten worden opgenomen, zodat de formele wetgever zelf de afweging maakt tussen de in het geding zijnde grondrechten. Dit klemmt temeer om de volgende reden. Blijkens pagina 5 van de memorie van toelichting is het de bedoeling dat, wanneer men blijft binnen de voorwaarden die op grond van het wetsvoorstel worden gesteld, de camerabeelden door particulieren via het internet kunnen worden verspreid. Als de beelden echter op internet zijn geplaatst, zijn deze feitelijk buiten de macht van degene die de beelden heeft geplaatst, daardoor niet meer te verwijderen en vatbaar voor alle mogelijke vormen van manipulatie. De NVvR vraagt zich af hoe het voorgaande zich verhoudt tot de onschuldpresumptie. Een en ander brengt de NVvR tot het advies dit gedeelte van het wetsvoorstel te heroverwegen en in elk geval van een materiële invulling te voorzien.

Uit de memorie van toelichting komt naar voren dat het de bedoeling is dat de betrokken particulier, als hij voornemens is met toepassing van de te stellen algemene regels persoonsgegevens te publiceren (bijvoorbeeld door plaatsing op een elektronisch billboard of door plaatsing op internet), telkens tevoren toestemming moet vragen aan de opsporingsdiensten. Dat leidt ertoe dat in alle gevallen een individuele toetsing vooraf noodzakelijk blijft. In feite lijkt het de bedoeling te zijn de individuele toetsing over te brengen van het Cbp naar het openbaar ministerie. Onduidelijk is of het openbaar ministerie tot de daarvoor benodigde afweging beter is geëquipeerd dan het Cbp en wat de betrokken particulier met de regeling opschiet, als hij toch aan een toestemmingsprocedure gebonden blijft. De NVvR adviseert hierover in de memorie van toelichting duidelijkheid te verschaffen.

De NVvR adviseert de staatssecretaris voorts helderheid te verschaffen over de gevolgen voor de verdere opsporing en vervolging bij handelen in strijd met de onderhavige, in de Wet bescherming persoonsgegevens op te nemen regeling. Wordt hierop gecontroleerd door het College bescherming persoonsgegevens (en op welke wijze), of vindt deze controle alleen plaats in het kader van het strafproces? Dan wel wordt het bekendmaking van persoonsgegevens zonder of in afwijking van een verleende toestemming strafbaar gesteld? De meldplicht die in het leven wordt geroepen bij het niet hebben voldaan aan de voorwaarden voor verwerking van de camerabeelden door particulieren, lijkt de NVvR niet afdoende. De NVvR adviseert de staatssecretaris ook hieraan aandacht te besteden in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting.

Namens het bestuur van de NVvR,
de Wetenschappelijke Commissie

J. Silvis
voorzitter

